

HET WEERTYPE *in Februari* Sprokkelmaand - Wintermaand

W hat is in a name? Volgens onze kalender is December officieel de Wintermaand, maar hoeveel strenge winters, fel van vlijmende vorst, bracht hij ons?

Het is slechts een kwestie van naam; met de zaak van den winter zelf staat het echter even anders, zooals uit de weer-statistiek en de ervaring afdoende moge blijken.

Men kan het weer als een meteorologisch geheel, over een jaar genomen, uiteraard niet verdeelen in twaalf afgepaste maand-perioden, maar het is wel opmerkelijk, dat het weer in iedere maand een eigen karakteristiek type vertoont, dat, behoudens eenige spelingen der natuur, vrijwel constant blijft. Men is algemeen geneigd, December en Januari als de eigenlijke wintermaanden te beschouwen, terwijl dan Februari met haar lengende dagen een vroeger voorbode is van de naderende Lente....

Zulk een subjectieve opvatting is intusschen met de meteorologische feiten en de weer-statistiek in strijd. Laten we maar onmiddellijk aan allen waan een einde maken en met de deur in huis vallen: De records voor strenge vorst staan volgens de publicaties van het Kon. Ned. Meteor. Instituut te De Bilt niet op naam van December of Januari, maar op dien van Februari. Onze leeken-meteorologie moge zich tegen deze wetenschappelijke conclusie verzetten, de feiten spreken te duidelijk en de weer-statistiek is te betrouwbaar dan dat wij als leeken daartegen nog bedenkingen zouden kunnen inbrengen.

Dit betekent echter geenszins, dat de maand Februari telken jare een specifiek-wintersch karakter draagt. Februari kan heerlijke, zachte lentedagen brengen met een schier zomersche temperatuur, welkome maar bedrieglijke voorbode van de komende en weer wijkende Lente. Schaars zijn ons echter deze lentelijke, zon-over-schenen dagen toegemeten en met één forschen zwaai van zijn scepser slaat de wintervorst deze broze voorjaarsweelde stuk....

In Februari staat altijd de winter dreigend voor de deur. Als de weersomstandigheden hem gunstig zijn, komt hij ongevraagd binnen en wandelt met sneeuw en vorst aan zijn zijde langs velden er wegen.

We roepen slechts een paar strenge

winters in ons geheugen terug om aan te toonen, dat in Februari het pleit nog bij lange na niet beslecht is. Na „de barre winter van negentig” kwam een waardige opvolger, de winter van 1894-'95 met een strengen Februari, waarin de vorst tot den 17den der Sprokkelmaand doorzette. Van vrij recenten datum is de strenge winter van 1928-'29, die eveneens in Februari zijn laagste minimum bereikte.

Het is een opmerkelijk verschijnsel, dat in strenge winters niet zelden de vorst eerst tegen het einde van Januari of in het begin van Februari inzette, een ervaringsfeit, dat zijn uitdrukking vond in het bekende gezegde: Als de dagen lengen, beginnen de nachten te strengen. Onwillekeurig komt de vraag op, welke factoren hier toch wel in het spel kunnen zijn. De voornaamste oorzaak van een winterschen Februari moet gezocht worden in het veelvuldiger waaien van

Noordenwinden, die uit de Poolstreken en hooge breedten koude, polaire lucht-massa's aanvoeren, welke als een kille adem over geheel Europa strijken.

In de maand December verhoudt zich het aantal Noordenwinden tot het aantal Zuidenwinden als 1 : 4; in Februari is deze verhouding geworden als 1 : 2, terwijl in Maart bijna evenveel Noordelijke winden waaien als Zuidelijke. De conclusie ligt natuurlijk voor de hand: in Februari neemt de kans op een strengen winter eerder toe dan af. Dat wil echter niet zeggen, dat na een zonnigen lentedag in Februari nu zoo maar plotseling een barre winter als van negentig ons komt overvallen. Daarvoor is veeleer noodig, dat tegen het einde van Januari de meteorologische omstandigheden een strengen winter voorbereiden.

Evenwel — ondanks alle statistiek kan ieder jaargetijde ons voor meteorologische raad-selen stellen, zooals we de afgelopen maanden dubbel en dwars hebben ondervonden. Ze doen zien, dat God, de Schepper van hemel en aarde, naar Zijn welbehagen den winter gebiedt en Zijn ijs henenwerpt als stukken werwaarts Hij wil.

J. Boerstra

Vrouwen van Nu . . .

WAAR LIGT UW TAAK?

Als ik op de vraag, die hier boven staat, met één enkel woord moet antwoorden, dan zeg ik: in het midden van ons volk. Want wanneer het ooit voor allen duidelijk was, dat ook de vrouw een taak heeft in het midden van de gemeenschap, dan is het wel in dagen van spanning en inspanning van alle krachten, zooals we ook nu weer beleven.

Echter hebben we hiermee nog geen antwoord op die andere vraag: hoe precies deze taak moet worden gezien in verband met den eigen aard van de vrouw. Want al geven wij gaarne toe, dat in tijden van uiterste moeite vaak noodzaak roept tot dat wat in gewone omstandigheden ons verre bleef — we mogen dankbaar erkennen, dat we voor de verschrikkingen, waaronder b.v. de Lotta's in Finland moeten werken, door Gods goedheid nog gespaard bleven.

De Lotta's! Hier raak ik reeds een punt, waar het ook onder ons, schoon in mindere mate, om gaat. Ook wij, Nederlandsche vrouwen van nu, worden telkens op allerlei wijs opgewekt, onze krachten ten dienste te

stellen van organisaties, die ons willen voorbereiden om in tijden van nood paraat te zijn. Laat ik hier dadelijk bijvoegen dat het, naar mijn meening, onze plicht is, aan deze oproepen zooveel mogelijk gevolg te geven.

Zooveel mogelijk! Hierin ligt niet enkel de beperking, maar ook de moeilijkheid. En het is aan ons, vrouwen, er voor te waken, dat deze moeilijkheid niet wordt tot een gevaar, niet slechts voor ons persoonlijk leven, maar ook voor de toekomst van ons land.

Wat toch is het geval? Het bijzondere trekt, voornamelijk de jongeren onder ons, maar ook wel de ouden. Zoo gemakkelijk zouden wij er toe kunnen komen te denken, dat we *alleen* maar op *deze* manier iets doen kunnen voor ons land en voor ons volk. Zoo licht ook zou het dus kunnen gebeuren, dat we aan ons heel gewone werk van iederen dag wat weinig aandacht gaven, omdat er immers grotere dingen te verrichten zijn, ook voor ons vrouwen. Zeg niet, dat ik hier overdrijf. Zij, die den vorigen oorlog meemaakten,

Een achttienjarige Lotta
gereed voor den arbeid

al was het in ons neutraal-gebleven land, zullen mij gelijk geven. En hier schuilt het gevaar. Indien er één taak is, die de volle aandacht en de volle toewijding vraagt van de vrouwen van nu, dan is het deze: er voor te zorgen, dat de geestelijke kracht van ons volk niet gebroken wordt. En deze taak rust allereerst op de vrouwen in de gezinnen. Als zij deze taak verwaarloozen, al doen ze daarbuiten ook nog zulk prachtig werk, dan gaat het mis.

Eigenlijk weet ieder onzer dat wel en is het voor mij niet noodig, dit te zeggen. Maar er zijn, helaas, teekenen, die er op wijzen, dat het toch wel noodig zou kunnen zijn. Als ge getrouw uw dagblad leest, weet ge ook wel van de verschillende oproepen, die ten doel hebben de menschen bijeen te krijgen, juist om over de bewaring van deze geestelijke weermacht te spreken. En daarbij staat de bewaring van een gezond gezinsleven niet op de laatste plaats. Laten we dus, als we vanwege onze gezinstaak geen gevolg kunnen geven aan oproepen tot het volgen van allerlei cursussen, niet denken, dat we nu niets doen. Maar laten we aan den anderen kant hetgeen we in onze gezinnen doen ook bewust stellen in den dienst van ons geheele volk. Er zijn nog te veel gezinnen, die te zeer zijn ingesteld op eigen welvaren en gemak. Ze vormen een afgesloten gemeenschap, waarbinnen het wel veilig is te vertoeven, doch de gedachte, dat ook zij plichten hebben tegenover het geheel, dringt nog niet tot hen door. En toch moet juist dit aan de kinderen in de gezinnen worden bijgebracht. Want wanneer we nagaan, wat de diepste oorzaak is van de catastrofe, die we nu beleven, en van vroegere

verschrikkingen, die we ons herinneren of waarvan we lazen, dan is het altijd weer dit, dat de ééne mensch of de ééne groep menschen begeerde te leven ten koste van de andere. En de kiemen van dit kwaad worden in onze gezinnen gevonden. Zij zijn ook oorzaak van de moeilijkheden, die zich telkens en telkens weer voordoen binnen den kring van het eigen volk. En al weten wij wel, dat we hier beneden nooit een heilstaat zullen verkrijgen — dat ontslaat ons niet van onze plicht ook op dit terrein Gods wet te vervullen, die wil, dat wij den naaste zullen liefhebben als onszelf. Wanneer we ernaar trachten in onze gezinnen uit dien geest te leven, dan bewijzen we daarmee een grooteren dienst aan ons geheele volk, dan we zelf vaak weten.

Doch ook op stoffelijk gebied heb-

Lotta's naaien kleeren voor de soldaten

ben wij, vrouwen, juist in onze gezinnen een taak. Tot op heden bemerken we, gelukkig, van moeilijkheden in de voedselvoorziening nog niet heel veel. We kunnen het onze doen om er aan mee te werken dat dit zoo lang mogelijk zoo blijft door met hetgeen we hebben zoo zuinig mogelijk om te gaan. We kunnen ook meehelpen om de moeilijkheden, die er al wel zijn, b.v. op het gebied van de voedselvoorziening aan het vee, zoo klein mogelijk te doen blijven, door schillen en groente-afval niet weg te gooien, maar afzonderlijk te bewaren voor hen, die het willen weghalen. Ook hier helpt het ons, wanneer we ons eigen gezin zien in verband met het geheel. Dan zeggen we niet: „Wat beteekent dat kleine beetje van mij?” maar dan beseffen we, dat heel veel kleine beetjes met elkaar een groote massa vormen.

En vooral ook moeten we ons uiterste best doen ons op de hoogte te stellen van de nieuwe inzichten

op het gebied van de voedselbereiding. Vooral in plaatsen, waar een huishoudschool is, wordt veel gedaan om een juist inzicht bij te brengen aan haar, die hiervoor belangstelling toonen. Waar tot dusver de werkzaamheden van de commissie tot huishoudelijke voorlichting zich voornamelijk beperkte tot vrouwen van werkloozen, bestaat nu het voornemen dit uit te breiden tot voorlichting van alle vrouwen. Laten we, waar we kunnen, hiervan gebruik maken, door zelf een cursus bij te wonen, of door er onze dochters of onze dienstboden, als ze hiervoor voelen, heen te zenden. Wanneer we dit laatste kunnen doen, bereiken we meteen dat de voorlichting zich uitbreidt tot kringen, waar nog maar al te veel verkeerde begrippen heerschen wat betreft voeding en voedselbereiding.

Nog eens: het lag volstrekt niet in mijn bedoeling het buitengewone werk, dat in onzen tijd op velerlei manier van de vrouw gevraagd wordt, af te keuren. Of te zeggen: ge moogt u hieraan wel onttrekken. Doch wel trachtte ik u te doen gevoelen, dat ook de heel gewone dingen, die de meesten onzer haast een leven lang deden, van niet te onderschatten belang zijn voor ons geheele volksleven. En dat het dus op onzen weg ligt met Gods hulp deze taak zoo goed mogelijk te verrichten. Niet allereerst een vragen: wat is voor mijzelf het gemakkelijkst? Maar een paraat zijn ten dienste van anderen.

J. M. W.-W.

Een gewonde Finsche baby wordt
door een Lotta weggedragen.